

Eltitkolt örökbefogadások

Schäffer Erzsébet (Elisabeth Birnbaum)

*„Lelkem legnagyobb (rejtett) részében mindig éreztem,
hogy körülöttem valami nem stimmel.”*

Kanadában élek. 1945. július 9-én, Budapesten születtem. Ma már tudom, hogy a szülőanyám neve Schäffer Margit, ő leányanya volt, az → ostrom hónapjaiban várt engem. Csecsemőként sajnos elég sokfelé kerültem, miután a szülőanyám lemondott rólam.

Megtudtam, hogy 1946-ban egyévesen a ► pécsi [állami] menhely egy intézetébe vittek Budapestről, és 1947-ben elhelyeztek az Országos Zsidó Segítő Bizottság egyik gyermekotthonában, a címe: Budapest, II. kerület, ► Ady Endre utca 22.

Végül családhoz kerülhettem, Fischer Sándor és felesége fogadott örökbe, akik nagy-nagy szeretettel felneveltek. A nevelőszüleim nagy bűne, hogy elhallgatták az igazi szüleimet!

47 éves voltam, amikor megtudtam, hogy örökbe fogadott voltam. Akkor kerestem-kutattam, és egy barát szerint a ► Cinege utcai Louise Wise Gyermekotthonban voltam. Nagyon örülnék, ha megtudhatnám, hogy a negyvenes évek közepén VALÓBAN ott voltam-e, és pontosan mikor éltem ebben a gyermekotthonban.

Ma már biztos, hogy zsidó anyától születtem, láttam a Szegedi Zsidó Hitközség nagy könyvébe beírva a szülőanyám nevét. Schäffer Margit (a zsidó neve Rufke). Az is igazolható, hogy Budapesten a Kozma utcai zsidó temetőben lett eltemetve, a neve Deutsch Ferencné.

A való igazság, hogy az egész általános iskolai időm ködbe veszett. Lelkem legnagyobb (rejtett) részében mindig éreztem, hogy körülöttem valami NEM STIMMEL. Mai fejjel kellene elképzelni azt a törést egy óvodáskorú kislány élethelyzetében, hogy egy önzetlen család befogadja, elviszik a korábbi intézeti közösségből.

Testvérem nem volt, csak hárman éltünk együtt, Anyu, Apu és egy óvoda, majd iskoláskorú leánygyerek. Szerintem ez az otthoni helyzet zavarhatta iskolás éveimet, például nem tudtam odafigyelni a tanulásra, gyakran elábrándoztam.

Olyan visszatérő vízióm volt, hogy lakásunkban Anyu kinyitja az ajtót, a földön ott hever egy mózeskosár, a talált csecsemő pedig én magam vagyok pólyás babaként.

Gyakran kérdezgettem Anyut és Aput, hogy mesélik el a születésem egykori történetét, háborús körülményeit. Gyanús lett, hogy mindenki más történetet próbált rögtönözni, voltak nem világos részek is. Már gyerekként számolgatni kezdtem: a → deportált Apu Mauthausenben lágerlakó volt 1944 őszétől, akkor én 1945 júliusában miként szülehettem Budapesten? Amikor a szüleimet kérdeztem, gyakran elhárították a választ, ilyen szöveggel:

„Hagyjál bennünket ezzel a HÜLYESÉGGEL!

SZÉGYELLD MAGAD!

Úgy érzed, hogy mi nem szeretünk eléggé?”

Szüleim korholásai nagyon fájtak gyerekkoromban, azok hatására egyre mélyebbre süllyedtem! Azt gondoltam magamban: miért tartják a szüleim „hülyeségnek”, hogy ilyen gyanú egyáltalán megfordulhat egy gyerek agyában.

Anyu és Apu már nem élt, amikor 47 évesen megtudtam, hogy intézetből örökbe fogadott gyerek voltam. Felnőtt fejjel az első gondolatom az volt, HURRÁ, NEKEM VOLT IGAZAM...!!!

A kanadai *Menora* zsidó újságnak küldtem be azt a versemet, amely az 1993. május 21-i szám Levelesláda rovatában így jelent meg. Tudom, hogy ez a vers nem József Atilla vagy Ady Endre költeményeinek megfelelő, de akkor belőlem ez jött ki. A szó szoros értelmében ömlöttek a szavak! Leültem és megírtam az ÉN versemet.

Az Anya Bűne

Anyu vagy, mert gyermeked sir a karodban tartva
Nem te szülted, ...de a lelked a gyermeket befogadta.
Növekszik a gyermek, az idő múlik,
Egyszerre csak, mint a rózsa
Az értelme és az érzelme kinyílik.

A kis sámlin ül a gyermek és
miközben simogatja a térdét kedvesen
Az agyában egy kis fiók kinyílik, ...és jaj, Édes Istenem...
a gyermek a sámliról felugrik hirtelen.

Az anyjához szalad félelemmel a szívében,
remegő kézzel az Anyu térdét simogatja,
Ó, ez egy tragédia, a két térd nem egyforma!

A szeme könnyes, a lelke meg sír,
... a gyermeki ész többet el sem bír.

NEM TE VAGY AZ ANYAM! kiabálja a gyermek.
Segítsd meg Jó Isten ezt a két fájó lelket...
Az Anya tagadja és hazudva mondja,
Persze, hogy én vagyok az Anyád te kis balga,

A gyermek érzi, hogy hazudik az Anyja
A lelkében eltörrik az igazság magva.

Felnőtt a gyermek és férjhez ment,
Két gyermeket szült kinnal és örömmel
IGAZI ANYÁVÁ lett
szívvel es lélekkel.

A felnőtt gyermek lelke csak fáj és vérzik
A sok hazugság még mindig létezik,
Az Anyu meghalt és sírba vitte titkát,
Drága Jó Istenem könnyítsd meg
a felnőtt gyermek bánatát.!!!!

Elisabeth

Azóta írtam egy könyvet is – ha ez a kötet annak nevezhető –, *A bűnös anyák* címmel. Életem egyik bűnös anyja a szülőanyám, a másik az, aki szeretően felnevelt egykor. Lehetek én is bűnös, aki bizony sok hibát követett el a gyerekei nevelésében. Ide másolom a kötet befejező mondatait:

Esténként lefekvés előtt a bűnös anya imádkozni kezd:

“Drága Jó Istenem, segíts és adjál erőt, hogy erős legyek!

Adj értelmet, hogy okos legyek, és elfogadjam a megváltoztathatlan akaratodat!

Adj jólelkű szívet, hogy meg tudjak végre bocsájtania a két BŰNÖS ANYÁMNAK!

Ámen! Úgy legyen.!!!”

A közel öt évtizedig rejtett traumám tudattalan görcsei minden szóval és addig ki nem mondható gondolattal oldódnak! Végre leírhattam, amit átéltem, de még sok a kérdőjel!